

Sygn. akt *IV RC 454/14*

WYROK CZĘŚCIOWY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Mejka

Protokolant: Anna Szyk-Palczykowska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy

z powództwa A. K.

przeciwko M. K.

o zaspokojenie potrzeb rodziny za okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku

Izasądza od pozwanego M. K. na rzecz powódki A. K. kwotę 49 zł (czterdzieści dziewięć złotych) tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, na którą składa się powódka A. K. oraz małoletnia córka powódki i pozwanego Z. K., za okres od dnia 29 maja 2014 roku do dnia 31 maja 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty;

IIzasądza od pozwanego M. K. na rzecz powódki A. K. kwotę 167 zł (sto sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, na którą składa się powódka A. K. oraz małoletnia córka powódki i pozwanego Z. K., za okres od dnia 1 czerwca 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2014 roku do zapłaty;

IIIoddala powództwo w pozostałym zakresie.

Sygn. akt *IV RC 454/14*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 maja 2014 roku, wniesionym w dniu 29 maja 2014 roku, powódka A. K. wystąpiła o zasądzenie od pozwanego M. K. na jej rzecz tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwoty po 5.500 zł miesięcznie, płatnej do rąk powódki poczynając od dnia 1 maja 2014 roku do 10-go dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że od dnia 16 czerwca 2012 roku pozostaje z pozwanym w związku małżeńskim. Z małżeństwa strony mają jedno dziecko – córkę Z. K., urodzoną w dniu (...). Powódka ma pełnoletniego syna z poprzedniego związku, K. R., urodzonego w dniu (...). Do końca kwietnia 2014 roku powódka wraz z córką zamieszkiwały wraz z pozwanym pod wspólnym adresem zamieszkania rodziny w P.. Powódka wraz z córką była zmuszona miejsce zamieszkania wspólne z pozwanym opuścić i zamieszkać w G., w mieszkaniu, w którym obecnie

zamieszkuje również jej syn K. R.. Strony pozostają w separacji faktycznej (w maju 2014 roku powódka wraz z córką trzy noce spędziła w domu w P.). Powódka zauważyła, że na co dzień sprawuje opiekę nad małym dzieckiem. Wobec tego nie jedynie w ten sposób przyczynia się do zaspokajania potrzeb rodziny, ale również jej możliwości majątkowe i zarobkowe uległy drastycznemu obniżeniu. Do czasu gdy strony zamieszkiwały wspólnie, nadto wraz z małoletnią Z. K., pozwany wywiązywał się z obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny. Strony żyły na wysokiej stopie życiowej. Obecnie równowaga w poziomie życia członków rodziny została zachwiana, na czym cierpi dobro małoletniej. Możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego były i są bardzo wysokie, w 2013 roku średni kwartalny dochód pozwanego wyniósł 11.980,27 zł netto. Pozwany ponosił koszty utrzymania, w tym zakupu żywności, odzieży, kosmetyków, środków czystości dla powódki oraz małoletniej Z. K., uiszczając opłaty związane z leczeniem, które to koszty oscylowały wokół kwoty 2.500 zł miesięcznie. Pozwany pokrywał również wydatki związane z otrzymaniem mieszkania w P., które stanowi jego własność, a które równały się kwocie 2.200 zł miesięcznie. Pozwany ponosił również koszty swojego utrzymania, w tym koszty utrzymania samochodu służbowego, koszty polisy ubezpieczeniowej, jak również prywatnego telefonu komórkowego. Pozwany także przekazywał powódce kwotę ok. 5.000 zł na jej zobowiązania finansowe. Pozwany kupował powódce prezenty. Ponadto, rodzice pozwanego pomagali rodzinie stron, przekazując jej co tydzień pomoce w formie rzeczowej o wartości ok. 1.000 zł miesięcznie. Powódka powołała się również na fakt, że pozwany, poza wynagrodzeniem, otrzymywał premie kwartalne w wysokościach od ok. 7.000 zł netto do ok. 25.000 zł netto. W maju 2014 roku pozwany przekazał powódce kwotę 1.500 zł. Powódka od stycznia 2014 roku przebywa na urlopie wychowawczym, na co dzień stale opiekuje się córką, jest studentką III roku doktoranckich studiów stacjonarnych na Wydziale Architektury Politechniki (...). W zasadzie nie osiąga dochodów z działalności gospodarczej, powódka odwiesza prowadzoną działalność gospodarczą na czas wykonywanych zleceń. Z tytułu prowadzonej w 2014 roku działalności gospodarczej powódka uzyskała dochód w kwocie 2.806,93 zł; po odliczeniu składki na ZUS pozostała jej kwota 896,29 zł. Powódka uzyskuje również dochód z wynajmu mieszkania w G. C., należącego do jej majątku osobistego. Za okres od stycznia 2014 roku do maja 2014 roku uzyskała wskazanym tytułem dochód w kwocie 2.889,20 zł. W maju 2014 roku powódka przeprowadziła remont przedmiotowego mieszkania, czego koszt wyniósł 912,46 zł. Koszty utrzymania, które powódka poniosła od stycznia 2014 roku do kwietnia 2014 roku, wynoszą ok. 4.000 zł miesięcznie (co nie obejmuje wydatków na jedzenie, ubrania itp., na cołożył pozwany do końca kwietnia 2014 roku). Powódka pokryła wymienione koszty z dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej, wynajmu mieszkania, zwrotu podatku za rok 2013 (7.317 zł) oraz kwoty 5.000 zł, otrzymanej od pozwanego. Ponadto, powódka jest obciążona kosztami utrzymania syna z poprzedniego związku (...). Miesięczny koszt utrzymania małoletniej wynosi zdecydowanie ponad 2.000 zł (koszty wyżywienia – 700 zł, odzież – 400 zł, kosmetyki i środki higieny osobistej, pieluchy – 400 zł, rozrywki dla dzieci, materiały edukacyjne – 500 zł). Powódka planuje nadto zatrudnić opiekunkę dla małoletniej (koszt w kwocie od 2.200 zł – w G., do 3.000 zł – w W.), jak również kontynuować studia stacjonarne w W.. To z kolei zmusi ją do wynajęcia mieszkania dla siebie w W. od września 2014 roku. Powódkę obciążają również koszty leczenia córki. Powódka podkreśliła, że żądana kwota 5.500 zł obejmuje przede wszystkim koszty utrzymania córki, albowiem z uwagi na konieczność zatrudnienia opiekunki dla dziecka w najbliższym czasie koszty te będą oscylowały na poziomie ok. 3.500 zł – 4.000 zł. Powódka podkreśliła, że w momencie, gdy została zmuszona opuścić mieszkanie pozwanego wraz z córką, żyła na stosunkowo wysokim poziomie. Pozwany był w stanie zapewnić powódce i małoletniej bezpieczeństwo materialne. Obecnie pozwany przestał interesować się sytuacją finansową rodziny. W związku z tym, że możliwości majątkowe i zarobkowe powódki są obecnie zdecydowanie niższe aniżeli pozwanego, faktem jest, że strony żyją obecnie na nierównej stopie życiowej.

Vide: pozew k. 2-13

Pozwany M. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował twierdzenia powódki dotyczące jego możliwości zarobkowych i majątkowych, usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniej Z. K. i powódki, jak również dochodów

uzyskiwanych przez powódkę. Pozwany wskazał nadto, że pozew z dnia 5 czerwca 2014 roku wystąpił do Sądu Okręgowego w Warszawie o rozwiązanie jego małżeństwa z powódką przez rozwód.

Vide: odpowiedź na pozew k. 295

Pismem procesowym z dnia 10 czerwca 2014 roku powódka sprecyzowała pozew w zakresie zasądzenia alimentów za okres sprzed dnia wniesienia pozwu i wniosła o zasądzenie kwoty 3.500 zł za okres od 1 maja 2014 roku do 29 maja 2014 roku, wskazując, że kwota ta jest zaniżona w stosunku do żądania od dnia wniesienia pozwu, bowiem w maju 2014 roku pozwany wpłacił na konto powódki kwotę 1.500 zł.

Vide: pismo procesowe: k. 130

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IV RC 454/14 na mocy art. 445 § 2 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie za okres od dnia 6 czerwca 2014 roku.

Vide: postanowienie k. 324

Powódka A. K. wniosła o prowadzenie postępowania w dalszej części, w zakresie, w którym postępowanie nie zostało zawieszono postanowieniem z dnia 6 listopada 2014 roku, tj. w przedmiocie roszczenia zgłoszonego w pozwie za okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku.

Vide: pismo procesowe k. 332-333, pismo procesowe k. 413

Pozwany M. K. wniósł o wydanie wyroku częściowego zasądzającego od pozwanego na rzecz małoletniej Z. K. tytułem alimentów kwotę po 1.000 zł miesięcznie, płatną do rąk A. K., do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, za okres od dnia wytoczenia powództwa o zaspokojenie potrzeb rodziny, tj. od dnia 27 maja 2014 roku, do dnia wytoczenia powództwa o rozwód, tj. do dnia 5 czerwca 2014 roku, oraz o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

Vide: pismo procesowe k. 707-713

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. K. i pozwany M. K. w dniu 16 czerwca 2012 roku zawarli związek małżeński przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w K. D.. Z tego związku małżeńskiego w dniu (...) urodziła się małoletnia Z. K..

Do końca kwietnia 2014 roku strony zamieszkiwały wraz z małoletnią córką pod wspólnym adresem w P.. Następnie powódka wraz z małoletnią opuściła wspólnie zajmowane mieszkanie i przeprowadziła się do G., gdzie – w okresie objętym postępowaniem, które nie zostało zawieszono – zamieszkiwała wraz z małoletnią córką stron oraz pełnoletnim synem powódki z innego związku (...), urodzonym w dniu (...). K. R. otrzymuje świadczenie alimentacyjne od swojego ojca.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 14; odpis skrócony aktu urodzenia – k. 15, 16; potwierdzenie wpłaty – k. 111

Powódka A. K. ma 43 lata, z wykształcenia jest architektem. Po urodzeniu małoletniej Z. K. powódka pozostawała na urlopie macierzyńskim, a od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 21 grudnia 2016 roku przebywa na urlopie wychowawczym. Od dnia 30 września 2011 roku powódka jest uczestnikiem stacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Architektury Politechniki (...). Studia powódki, zgodnie z planem studiów, miały zakończyć się w dniu 29 września 2015 roku, jednak zostały przedłużone do czerwca 2016 roku.

Powódka prowadzi działalność gospodarczą, którą jednak zawiesza na czas, gdy nie uzyskuje zleceń. W kwietniu 2014 roku i w maju 2014 roku działalność gospodarcza powódki była wznowiona na cały miesiąc, zaś w czerwcu 2014 roku na

18 dni. Tytułem prowadzonej działalności gospodarczej powódka uzyskała przychód za kwiecień 2014 roku w kwocie 2.720 zł, koszty prowadzenia działalności gospodarczej wyniosły 1.296,09 zł.

Powódka uzyskuje dochód z wynajmu lokalu mieszkalnego w G.-C.. Jednak w maju 2014 roku powódka straciła najemcę na lokal mieszkalny, w tym okresie nie uzyskuje więc dochodu tytułem najmu lokalu. Ponadto poniosła koszty związane z remontem mieszkania. W czerwcu 2014 roku powódka osiągnęła ze wskazanego tytułu dochód w kwocie 920 zł.

W 2014 roku powódka osiągnęła łączny przychód w kwocie 27.779,11 zł, zaś dochód w kwocie 17.736,51 zł, co daje średniomiesięczny dochód w kwocie 1.428 zł.

Powódka A. K. od urodzenia małoletniej do stycznia 2015 roku – gdy małoletnia zaczęła uczęszczać do żłobka, sprawowała nad nią stałą opiekę. Po opuszczeniu mieszkania zajmowanego wspólnie z pozwanym pod koniec kwietnia 2014 roku powódka samodzielnie opiekowała się małoletnią Z..

dowód: zaświadczenie – k. 17, 18; zeznania powódki A. K. słuchanej w charakterze strony – k. 397, 400, 879; kserokopia księgi przychodów i rozchodów – k. 68-71; wydruk z CEiDG – k. 261; PIT-28 – k. 81-85, 92-94; PIT-36 – k. 86-88, 89-91, 95-100, 596

Miesięczne koszty utrzymania powódki A. K. i małoletniej córki stron Z. K. w okresie maj-czerwiec 2014 roku wynosiły 2.600 zł miesięcznie. Na tę kwotę składały się następujące pozycje: wyżywienie: 800 zł, środki higieny, kosmetyki, lekarstwa: 300 zł, odzież i obuwie: 400 zł, paliwo do samochodu: 200 zł, telefon: 50 zł, dwie polisy ubezpieczeniowe w łącznej kwocie: 450 zł. Powódka ponosiła również koszty wynajmu mieszkania w kwocie 640 zł, na co składała się opłata za czynsz do wspólnoty mieszkaniowej w kwocie 426,24 zł oraz opłaty za energię elektryczną w kwotach 118,52 zł i 100 zł. Wraz z powódką i małoletnią Z. K. w lokalu mieszkał pełnoletni syn powódki K. R..

dowód: wyciągi z rachunku bankowego – k. 478-482, 493-494, 500-507, 569-572; zeznania powódki A. K. słuchanej w charakterze strony – k. 397, 400, 879, 881; potwierdzenia wykonania przelewów – k. 814-823, 825-827, 844

Pozwany M. K. od dnia 5 marca 2007 roku jest zatrudniony w (...) S.A. w K. na stanowisku kierownik do spraw inwestycji z wynagrodzeniem zasadniczym netto w średniej kwocie 3.874,51 zł. Nadto pozwany uzyskuje wysokie premie, które niejednokrotnie przewyższają jego wynagrodzenie zasadnicze. Zgodnie z zeznaniem podatkowym PIT-37 w 2014 roku pozwany osiągnął przychód w kwocie 54.776,64 zł, zaś dochód w kwocie 53.441,64 zł, co daje dochód średnio miesięcznie w kwocie 4.453 zł.

Zgodnie z zeznaniem podatkowym PIT-37 w 2012 roku powód osiągnął łączny przychód w kwocie 198.509,66 zł, zaś dochód w kwocie 197.174,66 zł, co daje średnio miesięcznie dochód w kwocie 16.431 zł. Zgodnie z informacją o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 w 2013 roku powód osiągnął przychód w kwocie 136.204,02 zł, zaś dochód w kwocie 134.980,27 zł, co daje średnio miesięcznie dochód w kwocie 11.248 zł.

Miesięczne koszty utrzymania pozwanego w okresie maj-czerwiec 2014 roku wynosiły 1.500 zł, na co składały się następujące pozycje: wyżywienie: 500 zł, środki czystości: 85 zł, utrzymanie mieszkania: 617 zł, telefon: 40 zł, Internet: 54 zł, fundusz emerytalny: 110 zł.

dowód: PIT-11 – k.103-104; PIT-37 – k. 105-110; zaświadczenia – k. 102, 157, 599; potwierdzenie wykonania przelewu – k. 158-167; polecenie przelewu – k. 168; zeznania pozwanego M. K. słuchanego w charakterze strony – k. 397-399, 400, 879, 881; raport z podsystemu Kontrola – k. 595; elektroniczne zestawienie operacji – k. 701-702, 748

W miesiącu maju 2014 roku pozwany dokonał na konto powódki trzech wpłat w łącznej kwocie 1.500 zł (250 zł, 250 zł, 1.000 zł). W miesiącu czerwcu 2014 roku pozwany dokonał na konto powódki wpłaty w kwocie 1.000 zł.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** elektroniczne zestawienie operacji – k. 701-702, 748

W okresie od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 28 maja 2014 roku wszystkie potrzeby powódki A. K. i małoletniej Z. K. były zaspokojone. Powódka i małoletnia miały zagwarantowane miejsce zamieszkania, wyżywienie, rozrywkę, leczenie, odzież i zaspokojenie wszystkich innych usprawiedliwionych potrzeb. W tym okresie powódka nie zaciągała żadnych kredytów, pożyczek ani innych zobowiązań finansowych, które byłyby niezbędne do zaspokojenia potrzeb jej i małoletniej Z.. Koszty utrzymania rodziny powódka ponosiła samodzielnie korzystając z oszczędności, uzyskiwanych w tym okresie dochodów oraz dobrowolnych wpłat od pozwanego.

dowód: zeznania powódki A. K. słuchanej w charakterze strony – k. 397, 400, 879, 881

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd, rozstrzygając wyrokiem częściowym, na potrzeby żądania powódki za okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku postanowił dopuścić dowód z dokumentów zebranych na kartach wskazanych w postanowieniu Sądu z dnia 22 marca 2016 roku.

Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że materiał dowodowy obejmujący dowody obiektywne w postaci dokumentów został uznany za wiarygodny w zakresie tych dokumentów, które zostały wymienione w części uzasadnienia obejmującej ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd. Albowiem dokumenty te pozostawały wzajemnie spójne, zgodne z doświadczeniem życiowym, a przede wszystkim ich wiarygodności strona przeciwna nie kwestionowała.

Sąd przeprowadził nadto dowody z zeznań stron – powódki A. K. oraz pozwanego M. K., słuchanych w trybie art. 303 k.p.c. i art. 304 k.p.c. Sąd stwierdził, że przedmiotowe zeznania pozostają w ogólności zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w aktach postępowania. W zdecydowanej części zeznania stron ze sobą wzajemnie korespondują, znajdują również potwierdzenie w dokumentach, które na skutek inicjatywy obu stron procesu zostały w aktach sprawy zgromadzone. W tym zakresie Sąd uznał je za wiarygodne źródła dowodowe oraz poczynił podstawą wydanego rozstrzygnięcia. Sąd odmówił wiary zeznaniom stron w takiej ich części, która – zakwestionowana przez stronę przeciwną – nie została potwierdzona innym dowodem.

Powództwo – w zakresie, w którym rozstrzygnięto o nim wyrokiem częściowym – zasługiwało na uwzględnienie w niewielkiej części.

Podstawę prawną żądania powódki stanowił przepis art. 27 k.r.o. Zgodnie z tym przepisem oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Wyrażony w art. 27 k.r.o. obowiązek ma charakter alimentacyjny i wchodzi w zakres szerszej nakreślonych, wynikających z treści art. 23 k.r.o., obowiązków wzajemnej pomocy oraz współdziałania dla dobra rodziny.

Oboje małżonkowie powinni, każdy według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, przy czym zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także – w całości lub w części – na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. W doktrynie i orzecznictwie wyjaśniono, że wymieniony przepis art. 27 k.r.o., a także art. 28 k.r.o., dotyczą zaspokajania potrzeb rodziny przez tego z małżonków, który nie spełnia ciężącego na nim obowiązku w tym zakresie. Omawiany przepis reguluje obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny jako całości. (por. uchwała Sądu Najwyższego

z dnia 16 grudnia 1987 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 39/11, OSNC 2012/3/33)

Zatem zakres obowiązku małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny wyznaczają możliwości wypełnienia obowiązku wynikające ze stanu fizycznego i psychicznego każdego z nich oraz ich możliwości majątkowe i zarobkowe. Zakres ten nie zależy więc od faktycznie uzyskiwanych dochodów, ale od dochodów, jakie każde z małżonków mogłoby osiągnąć wykorzystując pełnię swych możliwości. Celem obowiązku wynikającego z ww. przepisu jest zapewnienie środków materialnych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie rodziny jako całości oraz zaspokajanie uzasadnionych potrzeb poszczególnych jej członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej.

Istotnym jest przy tym, że wobec brzmienia art. 27 zd. 2 k.r.o., obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny może polegać także na osobistych staraniach w wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Wykonywanie tej pracy i osobiste starania o wychowanie dzieci mogą wyczerpywać spoczywający na małżonku obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny w całości lub w części, w zależności od rozmiaru wykonywanych przezeń starań o wychowanie dzieci i pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

Warto zwrócić uwagę, że o potrzebach rodziny - w rozumieniu art. 27 k.r.o. - można mówić w zasadzie wówczas, gdy rodzina jest związana węzłem wspólnego pożycia. Tylko bowiem w takiej sytuacji powstają potrzeby dotyczące zespołu osób tworzących rodzinę. Dotyczy to zarówno rodziny, której członkowie tworzą wspólnotę gospodarczą, jak i takiego przypadku separacji faktycznej, gdy tylko jeden z małżonków pozostaje z dziećmi we wspólnym gospodarstwie rodzinnym. Separacja faktyczna bowiem nie powinna wywierać ujemnego wpływu na zakres zaspokajania potrzeb dzieci z małżeństwa, a potrzeb tych w praktyce nie da się oddzielić od potrzeb tego z rodziców, przy którym dzieci pozostały. Wobec powyższego Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 16 grudnia 1987 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 91/86, OSNC 1988/4/42, zgodnie z którym nawet zupełne zerwanie pożycia małżeńskiego nie uchyla obowiązku przewidzianego w art. 27 k.r.o., ale może wpłynąć na jego ukształtowanie i zakres. Brak wspólnego pożycia małżonków, a przede wszystkim nieprowadzenie przez nich wspólnego gospodarstwa domowego, może natomiast uzasadniać oddalenie powództwa o dostarczanie środków utrzymania dla samego tylko małżonka, np. gdy ma on możliwości zaspokajania swoich potrzeb własnymi siłami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 585/97, OSP 1999/2/29).

Obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny powstaje z chwilą zawarcia małżeństwa i gaśnie z chwilą jego ustania lub unieważnienia. Istnieje niezależnie od ustroju majątkowego obowiązującego małżonków i od składu rodziny.

W sprawie nie było sporu, że strony pozostawały na datę orzekania oraz pozostają nadal w związku małżeńskim. Nie prowadzą jednak wspólnego gospodarstwa domowego. W okresie objętym wyrokiem częściowym pozwany prowadził samodzielnie gospodarstwo domowe. Natomiast powódka prowadziła gospodarstwo domowe wraz ze swoim pełnoletnim synem z wcześniejszego związku oraz z córką stron.

Wypada w tym miejscu dodać, że dorosły syn powódki nie należy do kręgu osób, do których alimentacji pozwany jest zobowiązany (por art. 128 k.r.o.). Należy podkreślić, że K. R. jest osobą pełnoletnią, która – co przede wszystkim – otrzymuje świadczenie alimentacyjne od swojego ojca, nadto obowiązek alimentacyjny wykonuje wobec niego matka – powódka A. K.. Nie można uznać za zasadne obciążania nadto pozwanego kosztami zapewnienia K. R., że jego usprawiedliwione potrzeby zostaną spełnione.

Wobec powyższego Sąd rozstrzygając o zasadności żądania powódki a oceniając usprawiedliwione koszty utrzymania rodziny wziął pod uwagę jedynie koszty utrzymania powódki i małoletniej córki stron Z. K..

W takim stanie rzeczy Sąd, opierając się na rachunkach przedłożonych przez powódkę, elektronicznych potwierdzeniach przelewu, wyciągach z kont powódki oraz zasadach doświadczenia życiowego, doszedł do przekonania, że koszty te – w maju i czerwcu 2014 roku – wynosiły miesięcznie 2.600 zł. Na tę kwotę składały się następujące pozycje: wyżywienie: 800 zł, środki higieny, kosmetyki, lekarstwa: 300 zł, odzież i obuwie: 400

zł, paliwo do samochodu: 200 zł, telefon: 50 zł oraz dwie polisy ubezpieczeniowe w łącznej kwocie: 450 zł . W skład kosztów utrzymania rodziny – którą tworzyła powódka wraz z córką stron, należało nadto zaliczyć stosunkowy udział wymienionych dwóch osób w całościowych kosztach utrzymania mieszkania. Przedmiotowe koszty utrzymania mieszkania w spornym okresie zamykały się w kwocie 640 zł. Stosunkowy udział powódki i Z. K. w kosztach utrzymania mieszkania, podlegający zaliczeniu do kosztów utrzymania rodziny, zamykał się więc w kwocie 420 zł.

Sąd odnotował, że co prawda powódka A. K. miesięczne koszty utrzymania swój i córki stron oszacowała na kwotę 5.500 zł. W ocenie Sądu koszty te zostały jednak przez powódkę znacznie zawyżone. Wskazana kwota 5.500 zł nie znajduje oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym.

W dalszej kolejności należy wskazać, że obowiązek alimentacyjny determinują nie tylko usprawiedliwione koszty utrzymania uprawnionych, ale także możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych, w tym przypadku, zarówno powódki A. K., jak i pozwanego M. K..

W pierwszej kolejności Sąd postanowił odnieść się do kwestii możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego M. K..

Należy wskazać, że od dnia 5 marca 2007 roku pozwany jest zatrudniony w (...) S.A. w K. na stanowisku kierownik do spraw inwestycji. Z zaświadczenia o wynagrodzeniu w 2014 roku wynika, że pozwany osiągał dochód w kwocie 3.874,51 zł. W toku postępowania ustalono jednak nadto, że pozwany otrzymuje premie, które niejednokrotnie przewyższają jego wynagrodzenie zasadnicze. W 2014 roku pozwany osiągnął dochód w kwocie 53.441,64 zł, co daje wynagrodzenie średniomiesięczne w kwocie 4.453 zł.

Zgodnie z art. 136 k.r.o. jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo, jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych.

Analiza przedłożonych przez powódkę zeznań podatkowych pozwanego za rok 2012 i rok 2013 wskazuje, że średni miesięczny dochód pozwanego w 2012 roku przewyższał kwotę 16.000 zł, zaś w 2013 roku kwotę 11.000 zł. Porównując wynagrodzenia uzyskiwane przez pozwanego w latach 2012-2014 należałoby stwierdzić, że dochody pozwanego zmniejszyły się do 2014 roku o niemal 75 %. W ocenie Sądu twierdzenie pozwanego, by rzeczywiście uzyskiwane przez niego dochody zmalały w 2014 roku tak znacznie jest niewiarygodne. Sąd zważył na miejsce zatrudnienia pozwanego, fakt, jak duże doświadczenie zawodowe u swojego pracodawcy pozwany posiada, jak również okoliczność, że mimo takiej zmiany wysokości wynagrodzenia pozwany nie podejmował starań o zmianę miejsca zatrudnienia. Uwzględniając wszystkie powyższe okoliczności Sąd nie daje wiary pozwanemu, by rzeczywiście uzyskiwane przez niego dochody w 2014 roku zamykały się w kwocie jak wynika z zeznania podatkowego za rok 2014.

Aczkolwiek nawet gdyby rzeczywiście dochody pozwanego w 2014 roku zmniejszyły się do tego stopnia, z materiału dowodowego nie wynika, by taki stan rzeczy został przez pozwanego niezawiniony. Pozwany nie podejmował również żadnych starań by swój status finansowy wynikający z zeznania podatkowego za 2014 roku przywrócić do stanu z lat poprzednich. Wobec tego, z powołaniem się na art. 136 k.r.o., Sąd nie uwzględnił zmiany wysokości wynagrodzenia pozwanego przy ustalaniu zakresu jego świadczeń na rzecz strony powodowej.

Odnosząc się do kosztów utrzymania pozwanego w okresie maj-czerwiec 2014 roku pozwany określił je na kwotę 1.500 zł miesięcznie. Na przedmiotowe okoliczności pozwany przedłożył materiał dowodowy, co do którego zakwestionowania nie było żadnych podstaw. Dochód uzyskiwany przez pozwanego w 2013 roku w wysokości średnio 11.000 zł miesięcznie znacznie przekracza uzasadnione koszty jego utrzymania.

Następnie należało odnieść się do kwestii możliwości majątkowych i zarobkowych powódki A. K..

W miesiącach maj-czerwiec 2014 roku powódka była na urlopie wychowawczym, zajmowała się wychowaniem małoletniej Z. K.. Równocześnie jednak w kwietniu 2014 roku, w maju 2014 roku oraz przez większą część czerwca 2014 roku działalność gospodarcza powódki była odwieszona. Tytułem wykonanych w kwietniu 2014 roku zleceń powódka uzyskała przychód w kwocie 2.720 zł, koszty prowadzenia działalności gospodarczej wyniosły powódkę 1.296,09 zł. Powódka uzyskuje dochód z wynajmu lokalu mieszkalnego w G.-C.. Jednak w maju 2014 roku powódka straciła najemcę na lokal mieszkalny, w tym okresie nie uzyskała więc dochodu tytułem najmu lokalu. Ponadto poniosła koszty związane z remontem mieszkania. W czerwcu 2014 roku powódka osiągnęła ze wskazanego tytułu dochód w kwocie 920 zł.

W 2014 roku powódka osiągnęła średniomiesięczny dochód w kwocie 1.428 zł.

W świetle powyższego Sąd nie miał wątpliwości, że możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego znacznie przewyższały możliwości majątkowe i zarobkowe powódki w okresie, o którym Sąd wyrokiem częściowym rozstrzygnął.

Sąd, porównując usprawiedliwione koszty utrzymania powódki i małoletniej córki stron, ustalając je na poziomie 2.600 zł, oraz możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego oraz powódki, doszedł do przekonania, że pozwany, w okresie maj-czerwiec 2014 roku, powinien być zobowiązany do łożenia na powódkę i małoletnią Z. kwoty 2.000 zł miesięcznie. Ustalając udział pozwanego w kosztach utrzymania rodziny na poziomie ok. 75% Sąd miał na względzie, że powódka czyniła w okresie objętym żądaniem rozstrzygniętym wyrokiem częściowym większe osobiste starania o utrzymanie rodziny, głównie w zakresie opieki nad małoletnią Z.. W tej formie przede wszystkim powódka realizowała swój obowiązek zaspokajania potrzeb rodziny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że małoletnia zamieszkiwała we wskazanym okresie z powódką w G., a pozwany zamieszkiwał w P.. Małoletnia Z. była wówczas dzieckiem w wieku niespełna 2,5 roku, co wiąże się z koniecznością sprawowania nad nią stałej opieki przez osobę dorosłą. Nie sposób dojść do przekonania, że pozwany zamieszkując w miejscu tak odległym od miejsca zamieszkania córki mógł sprawować opiekę nad nią w zakresie równym z powódką. W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że osobiste starania powódki o wychowanie córki – w okresie od maja 2014 roku do czerwca 2014 roku – znacznie przewyższają osobiste starania pozwanego, co w znacznej mierze wyczerpuje obowiązek powódki do zaspokajania potrzeb rodziny stron. Wobec tego w większej części niż powódkę pozwanego należało obciążyć obowiązkiem zaspokajania potrzeb rodziny w innej jego formie, tj. w formie finansowej.

Sąd ustalił więc, że w okresie maj-czerwiec 2014 roku udział pozwanego w kosztach utrzymania rodziny powinien wynosić 2.000 zł. Sąd odnotował nadto, że w maju 2014 roku pozwany dobrowolnie przekazał powódce na utrzymanie jej i małoletniej Z. kwotę 1.500 zł, a w czerwcu 2014 roku kwotę 1.000 zł.

W tym miejscu należy wskazać, że żądanie powódki, w zakresie, o którym orzekano wyrokiem częściowym, obejmowało okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku, kiedy w dniu 29 maja 2014 roku został wniesiony pozew. Wobec tego lege artis powódka zgłosiła dwa żądania – pierwsze obejmujące okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 28 maja 2014 roku i drugie za okres od dnia 29 maja 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku.

Sąd w pierwszej kolejności odniósł się do żądania powódki obejmującego okres od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 29 maja 2014 roku, do dnia 5 czerwca 2014 roku. Sąd ustalił, że miesięczny udział pozwanego M. K. w tym okresie w kosztach utrzymania rodziny, na którą składa się powódka A. K. i małoletnia córka stron Z. K., powinien wynosić 2.000 zł. Sąd uwzględnił, że we wskazanym okresie pozwany dokonał powódce dobrowolnie wpłat celem zaspokojenia potrzeb rodziny – w maju 2014 roku w kwocie łącznie 1.500 zł, w czerwcu 2014 roku – w kwocie 1.000 zł. Wobec tego do zapłaty pozwanemu za każdy z miesięcy pozostała kwota: w maju 2014 roku – 500 zł, w czerwcu 2014 roku – 1.000 zł.

Sąd w dalszej kolejności zważył, że wyrokiem częściowym wydanym w przedmiocie zaspokajania potrzeb rodziny stron rozstrzygnął: w maju 2014 roku za okres 3 dni (od dnia 29 maja 2014 roku do dnia 31 maja 2014 roku), a w czerwcu

2014 roku za okres 5 dni (od dnia 1 czerwca 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku). Wobec tego decydując o wysokości żądania uznanej za usprawiedliwioną Sąd rozstrzygnął stosunkowo.

W konsekwencji za okres od dnia 29 maja 2014 roku do dnia 31 maja 2014 roku należało przyznać powódce kwotę 49 zł – $3/31 * 500$ zł. Sąd przyznał powódce nadto odsetki ustawowe od wskazanej kwoty, licząc je od dnia 10 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty.

Następnie za okres od dnia 1 czerwca 2014 roku do dnia 5 czerwca 2014 roku przyznano powódce kwotę 167 zł – $5/30 * 1.000$ zł. Sąd przyznał powódce nadto odsetki ustawowe od wskazanej kwoty, licząc je od dnia 10 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty.

Natomiast odnosząc się do żądania powódki obejmującego okres sprzed wytoczenia powództwa – tj. od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 28 maja 2014 roku należy wskazać co następuje.

Żądanie za okres sprzed wytoczenia powództwa ma charakter częściowo odmienny od tego, który ma żądanie oparte o art. 28 k.r.o. obejmujące okres od dnia, kiedy powództwo zostało wywiedzione.

Zgodnie z art. 137 § 2 k.r.o. niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. W uzasadnionych wypadkach sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty.

Alimenty ze swej natury przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb bieżących. Dochodzenie ich za okres miniony dopuszczalne jest jedynie w przypadkach wyjątkowych. Uzyskanie alimentów za okres sprzed wniesienia pozwu uzależnione jest od wykazania przez wierzyciela, że jego usprawiedliwione potrzeby związane z utrzymaniem lub utrzymaniem i wychowaniem nie zostały za ten okres zaspokojone albo zostały zaspokojone dzięki np. zaciągniętym pożyczkom.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 września 1949 roku w sprawie o sygn. akt C 389/49 (OSN 1951/3/60), zgodnie z którym dopuszczalne jest dochodzenie roszczeń alimentacyjnych za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, a w szczególności roszczeń dziecka pozamałżeńskiego względem jego ojca o zaległe świadczenia okresowe z tytułu kosztów wychowania i utrzymania w przypadku, gdy pozostały niezaspokojone potrzeby lub zobowiązania zaciągnięte przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie tychże kosztów. Z uwagi na charakter świadczeń alimentacyjnych przeznaczonych na bieżące utrzymanie osoby uprawnionej, domaganie się ich za okres poprzedzający wytoczenie powództwa może być uzasadnione tylko wówczas, gdy pozostają z tego okresu niezaspokojone potrzeby lub zobowiązania zaciągnięte przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie tychże potrzeb. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1976 roku w sprawie o sygn. akt III CRN 88/76, SNCP 1977/2/33)

Dochodzenie alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa dopuszczalne jest tylko w ograniczonym zakresie, bo tylko w wypadku, gdy pozostały niezaspokojone potrzeby lub zobowiązania zaciągnięte przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie kosztów wychowania i utrzymania. (por. wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 17 lipca 2013 roku w sprawie o sygn. akt I Ca 252/13, LEX nr 1716734)

Obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, wynikający z art. 27 k.r.o., ma charakter swoistego obowiązku alimentacyjnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 października 1982 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 38/82, OSNCP 1983/2-3/31). Wobec tego poczynione powyżej uwagi teoretyczne należy odnieść odpowiednio również do omawianego obowiązku.

W niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że w okresie poprzedzającym dzień złożenia pozwu potrzeby powódki i małoletniej córki stron były zaspokojone. Powódka przyznała powyższe, twierdząc jedynie, że nie zostały zaspokojone jej potrzeby emocjonalne. Roszczenia podlegające ocenie w niniejszym postępowaniu dotyczą jednak zaspokojenia jedynie potrzeb materialnych osób uprawnionych. Ponadto, w toku sprawy nie było wskazywane, by

celem zaspokojenia potrzeb rodziny powódka w okresie poprzedzającym wniesienie pozwu uzyskała pożyczki lub kredyty od osób trzecich, obecnie wymagalne i nie spłacone. Powódka wskazała, że sama zaspokajała koszty rodziny, korzystając z oszczędności i osiągniętych w tym okresie bieżących dochodów. Powódka i małoletnia miały zapewnione w tym okresie mieszkanie, wyżywienie, rozrywkę, leczenie oraz wszystkie inne usprawiedliwione potrzeby.

Wobec powyższego, żądanie powódki oparte o art. 27 k.r.o. w zw. z art. 137 § 2 k.r.o. za okres poprzedzający datę wniesienia pozwu nie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 27 k.r.o.,

art. 27 k.r.o. a contrario i art. 27 k.r.o. w zw. z art. 137 § 2 k.r.o. a contrario, orzekł jak w pkt I-III sentencji. Żądanie powódki, w zakresie, o którym rozstrzygano wyrokiem częściowym, oddalono w tej części, w której przenosiło ono wysokość żądania za okres od dnia wytoczenia powództwa przyznaną w pkt I i II wyroku, oraz w zakresie obejmującym okres przed dniem wytoczenia powództwa.